

SVOBODNA SLOVENIJA

ANO (LETO) XXIII. (17)

No. (Štev.) 15

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES

9. aprila 1964

Zadnji politični dogodki v Čilu

Volilna borba za predsedniške volitve, ki bodo letos septembra, je vedno bolj napeta. Za lažje razumevanje dogodkov moramo imeti pred očmi volilne rezultate iz leta 1953, ko je zmagal sedanji predsednik Alessandri z 386.000 glasovi. Po številu glasov mu je sledil levičarski komunistično-socialistični kandidat Allende s 354.000. Torej komaj 31.000 manj kot Alessandri. Tretje mesto je zasedel krščansko-demokratski kandidat Frei z 254.000 glasov. Temu je sledil rad. kandidat s 189.000 glasovi.

Za letošnje volitve pa so konservativci, liberalci in radikali osnovali skupni demokratski blok, ki je določil za predsedniškega kandidata radikala Durana. Tako so bili praktično trije predsedniški kandidati: Frei za krščansko demokracijo, Duran za desničarski demokratski blok in Allende za levičarski komunistično-socialistični blok, ki se imenuje FRAP.

Od prijatelja Dr. T. iz Čila smo dobili te dni zanimivo pismo, v katerem opisuje dogodke v volilni borbi takole:

„Lani proti koncu leta je umrl v provinci Curicó poslanec Naranjo, socialist. Po državnem zakonu se morajo v takih slučajih vršiti nadomestne poslanske volitve v teku treh mesecev po smrti poslanca. Te volitve so se vršile v nedeljo, 15. marca. Curicó je podeželska provinca, kjer je imela desnica vedno večino in je levica komaj spravila skupaj enega poslanca pri volitvah. Desničarski veleposestniki, ki se tu imenujejo fundasi, so vedno znali obvladati politični položaj v tej provinci. Svojim kmečkim delavcem so ukazovali, da morajo voliti za tiste kandidate, ki jih oni določijo. Tako je bilo doslej.

Pri teh volitvah smo imeli tri kandidate. Vsi trije so bili občinski odborniki v mestu Curicó. Vsi trije so bili poznani volilec kot javni delavci. Desnica je šla na volišče s kandidatom Ramirezom, krščanski demokrati so predložili Fuenzalida, levica pa je imela za kandidata sina umrlega poslanca zdravnika dr. Naranjo. Volilna propaganda je bila od vseh strank zelo močna. Na volilnih zborovanjih se je reklo, da so te volitve odločilne, kdo bo bodoči predsednik republike. Letos imamo namreč dne 4. septembra predsedniške volitve. Večina poslancev in senatorjev se je podalo v Curicó, tako da so za nekaj dni celo uknili seje v senatu in poslanski zbornici. Tudi vsi trije predsedniški kandidati: Durán, kandidat desnice, Frei, kandidat kršč. demokratov in Allende, kandidat leve, so bili v Curicó in govorili na volilnih zborovanjih. Tako so se res pripravljale predsedniške volitve v malem v Curicó. Po uradni statistiki bi moral dobiti večino desničarski kandidat Ramirez, saj je desnica odnesla pri zadnjih občinskih volitvah lani kar 47% glasov. Levica organizirana v FRAP-u (Frente Acción Popular) je imela doslej le 29%, kršč. demokracija pa 23%. Vse je verjelo in računalo s to zadnjo volilno statistiko. Celu za več milijonov so stavili razni politiki, da bo tako še naprej ostalo.

Pa volitve so izpadle čisto drugače. Zmagal je levičarski kandidat dr. Naranjo in dobil 40% vseh glasov. Naranjo strel je za 11%. Na drugem mestu je desničarski in vladni kandidat Ramirez, ki je dobil le 32% vseh glasov. Izgubil je 15%. Na tretjem mestu pa je ostal kršč. demokrat Fuenzalida, ki je dobil 28% vseh glasov. Naranjo strel je za 5%. Ta rezultat samo nekaj mesecev pred predsedniškimi volitvami je vplival na javno mnenje kot da bi eksplodirala atomska bomba. Zlasti desničarske stranke so bile vse iz sebe. Vse je govorilo: V septembru bo zmagal socialist Allende in Čile bo postal druga Kuba! Nekaj je treba storiti! Drugi dan po volitvah se je odpovedal Julio Durán svoji kandidaturi za predsedniške volitve. Svoj odstop je utemeljil, da se žrtvuje, ker to zahteva resnost položaja in da se reši Čile pred komunistom. Dejal je: „Rdeči so edini, mi pa gremo razdvojeni na volitve! Naučimo se nekaj iz poslanskih volitev v Curicó! Niso več časi za to, da bi se šli predsedniške kandidate, medtem ko napreduje komunist in je v nevarnosti svoboda in demokracija dežele!“ Po odstupu Durana kot predsedniškega kandi-

USPELI UDAR V BRAZILU

Brazilska vojska je pretekli teden preprečila, da bi Brazil postal druga Kuba, skoraj tako velika kakor ZDA. V torek, 31. marca, popoldne, se je dvignila in v dvodnevni revoluciji, ki je trajala le eno ali dve smrtni žrtvi, pognala komunistom naklonjenega Goularta iz dežele.

Priprave na udar

Brazilski generali so revolucijo pripravljali že dve leti. Čim je Goulart leta 1961 postal predsednik, so ugotavljali, da vodi državo močno na levo, v roke komunistom. Pred dvema mesecema je postalo popolnoma jasno. Nato se je 26. marca t. l. uprl nad 1000 mornarjev in nekatere posadke na bojnih ladjah. Namesto, da bi jih kaznoval, je Goulart upornikom odpustil in jih pohvalil na javnem zborovanju. Na vsak način je Goulart hotel izpodkopati disciplino v treh vrstah brazilske vojske.

V krogih okoli Goularta je vojska imela svoje obveščevalce, ki so sporočili, da se Goulart pripravlja na nevtralizacijo tudi brazilskega letalstva, kakor je že storil z mornarico. Nameraval je to storiti z incidentom v Sao Paulu ta teden. Vojska je ugotovila, da mora nastopiti takoj, dokler je še čas.

Goulart je, kakor je kazalo, imel skoro vse karte v rokah: Prva armada v Rio, 40.000 mož, je bila pod poveljstvom Goulartovega starega prijatelja grala. Ossorije. Goulart je imel namen ob prvem incidentu zabarikadirati se v Rio. Ta prva armada je opremljena z najmodernejšim ameriškim orožjem. Prav tako je Goulart računl na Tretjo armado, 15.000 mož, v Rio Grande.

Na strani upornikov je stal general Kruehl, poveljnik druge armade v Sao Paulu, ki šteje 15.000 mož. Prav tako je bila z njim četrta armada, 10.000 mož, pod poveljstvom grala. Pastosa, razmeščena v severnem Brazilu, 1500 km od Rio de Janeira. Goulartovi armadi sta bili blizu druga drugi, uporniški daleč narazen.

Vodja upora je bil šef štaba oboro-

nih sil gral. Castello Branco. Je miren, potrpečljiv vojak.

Potek revolucije

Upor je po načrtu začel gral. Filho, poveljnik četrte vojaške cone s sedežem v Juiz de Fora, v državi Minas Gerais. Tako je objavil, da bo dal Goularta aretirati, če se pojavi v Minas Gerais. Pridružil se je Filhu nato gral Kruehl v Sao Paulu ter objavil, da s svojimi 15 tisoč možmi že koraka proti Rio de Janeiro. Z njegovim tankovskim oddelkom na poti proti Rio so se pojavili prvi znaki uporniške zmage nad Goulartom in komunisti.

Goulartov vojni minister gral. Dantas Ribeiro je ležal bolan v bolnišnici v Rio, poveljnik prve armade, gral. Ossorio, pa se ni mogel odločiti za nastop proti upornikom. Lahko bi jih bil potolkel, če bi se vrgel proti njim. Toda zadrževal je svojih 40.000 mož, oklevajoč, kaj naj stori.

Glavni vzrok uporniške zmage je bilo presenečenje. Ko je v torek, 31. marca popoldne Goulart še objavljval, da bo on diktiral ime novega predsednika Brazila za prihodnje volitve, je bil upor proti njemu že v teku.

Upor je izvedla samo suhozemska vojska. Mornarica in letalstvo sta bila že tako demoralizirana, da nista mogla poseči in nastop. Ossoriojevo oklevanje je bilo razlog, da ni prišlo do državljanske vojne. Končno je še svojo armado priključil upornikom, medtem, ko je bila tretja armada v Rio Grande do Sul, katera je edina grozila z odporom, predeleč na jugu, da bi mogla upornikom skodovati.

Goulart je prvi dan revolucije begal med Riom in Brazilijo, nato pa pobegnil v Porto Alegre pod zaščito svojega svaka poslanca Brizzolle in tretje armade. Toda, ko je tretja armada stopila na stran upornikov, sta Goulart in Brizzolla izginila proti jugu na Goulartovo veleposestvo. Od tam je Goulart z letalom pobegnil v Montevideo, kjer je izjavil, da ni komunist.

govorili rdeči agentje. Govorili so o raju, da bodo postali delavci lastniki zemlje, da bodo imeli kruha na ostanek itd. v slučaju, da zmagajo komunisti. Ljudstvo je verjelo v te lepe fraze in volilo rdečega poslanskega kandidata. Tretji razlog, da je desnica propadla, je pa ta, ker so verjeli v denar in mislili, da bodo z denarjem kupili glasove. Ker so rdeči imeli mrežo v Curicó zelo dobro razpredeno, so izvahali, da je dan pred volitvami prišlo na banko Čile v Curicó več vreč denarja iz Santiagu in so šli pred banko protestirati, dokler niso prišli tja orožniki in banko zastražili. Tako je denar ostal do ponedeljka v banki in tako so desničarji ostali brez bankovcev. Zadnji razlog pa je ta, ker so se desničarji zagnali en dan pred volitvami v vojaškega poveljnika, ki je bil določen od vlade, da drži red v Curicó pri volitvah. Ta mož pa ima zelo velik ugled v Curicó, tako se je tudi po tej poti zgubilo precej glasov.

Škoda, da kršč. demokrati ne znajo bolje izrabit trenutnega položaja. Zdej je čas, da se pozabijo razprtije med njimi in desnico, ki je ostala brez kandidata. Res je, da je Frei govoril po radiu, toda niti z eno besedo ni povabil desnice, naj gre z njim na volišče. Govoril je le bolj splošno, da so vrata vsem odprta, da vsem garantira svobodo in demokracijo. Kako lahko bi bilo z enim stavkom povabiti konservativce in los liberales.

Vsi katoličani se bomo zdaj zbrali ob Freiju in volili zanj, da rešimo deželo pred komunistom.

Po tem pismu pa se je politična panorama po zborovanju radikalne stranke v nedeljo 5. t. m. delno spremenila. Po dolgotrajni debati je radikalna stranka tega dne sklenila, da Duran mora ostati predsedniški kandidat, kar je on tudi sprejel. Tako so sedaj zopet trije predsedniški kandidati s to razliko, da Durán ni kandidat vladnega bloka, ampak le kandidat radikalne stranke. Opazovalci so mnenja, da bo prišlo do pogajanj med Duranom in Freijem. Vsa radikalni bi tako želeli. Če bo Frei šel v pogajanja ali ne, bo pokazal bližnji razvoj dogodkov.

Novi predsednik in aretacije komunistov

Za novega začasnega predsednika je bil postavljen, po ustavi, predsednik parlamenta Mazilli. Parlament bo moral, kakor zahteva ustava, kar najhitreje postaviti novega predsednika do volitev v jeseni 1965. Zmagoviti uporniki so predlagali grala. Costella Branca, za katerega se je izjavil tudi vodja socialdemokratov Kubicek in celo čudaški Janio Quadros.

Medtem, ko se je parlament bavil z izvolitvijo novega predsednika, je brazilska vojska in policija izvedla po vsej državi velike racije proti komunistom in drugim skrajnim levčarjem. Več sto so jih odpeljali na otok Fernando Noronha na Atlantiku, več tisoč pa pozapri v Rio, Sao Paulu, Porto Alegre, Santosu in drugih večjih mestih. Vojska je tudi objavila, da je našla dokumente, na podlagi katerih so komunisti pripravljali s pomočjo Goularta državni udar za letošnji 1. maj.

Odmev po svetu

Odmev komunističnega poraza v Brazilu je bil po vsem svetu velik. Ameriški predsednik Johnson je, — po novem na-

činu vodenja ameriške zunanje politike — še pred dokončnim porazom Goulartovih sil že poslal čestitke novemu začasnemu predsedniku Mazilliju, zunanji minister Rusk pa je napovedal, da bodo ZDA odslej naprej tesno sodelovale z novo brazilsko vlado tako na političnem kakor gospodarskem področju. Napovedal je tudi nove dolarske pošiljke Brazilu.

Komunistom je bilo zaenkrat preprečeno, da bi zavladali v največji južno-ameriški republiki. Toda, nova vlada in vse druge za njo, bodo morale napeti vse sile, da državo ohranijo pred komunistično nevarnostjo. Skoro nikjer v Latinski Ameriki ni tako občutna socialna razlika med posameznimi družbenimi plastmi, kakor prav v Brazilu. Osem odstotkov lastnikov posejda 75% plodovite zemlje, čeprav se 60% brazilskega prebivalstva (Brazil šteje danes ok. 75 milijonov ljudi) preživlja od poljedelstva. V zadnjih 13 letih so brazilske vlade izdelale nad 60 načrtov za agrarno reformo, toda skoro nobenega niso izvedle. Pod Goulartovim vladanjem je inflacija narasla za 81% ter je bil odnos brazilskega kruzera napram dolarju 2000 proti 1.

Hruščov napada Kitajsko in hvali ZDA

Hruščov se je pretekli teden pripeljal na večdnevni obisk v Budimpešto na proslavo 19. obletnice osvoboditve Madžarske izpod nacizma in zasužnjeja pod komunistom. Z vsemi častmi ga je sprejel madžarski komunistični vodja Kadar, ki mu je Hruščov pomagal do oblasti po krvavi zadušitvi protisovjetske revolucije pred osmimi leti.

Proslava obletnice je bila za Hruščova pretveza, da se je podal v Budimpešto na razgovore s Kadarjem. Na živce mu namreč gredo siloviti napadi Maočetunga in kitajske KP, ki mu očita, da je „največji kapitulant komunizma“, „navaden ameriški lakaj“ in zahteva, da ga komunisti izobčijo iz svojih vrst.

Hruščov pa na te napade seveda ne molči. Vozi se po Madžarski, odgovarja Kitajcem in poziva komuniste širom sveta, naj se strnejo okoli njega in sovjetske KP proti Kitajski. Med drugim je Hruščov na Madžarskem natresel Kitajcem in ostalemu svetu naslednje ocirke: „So ljudje na svetu, ki se imenujejo komuniste, istočasno pa trdijo, da se ne smemo brigati za boljše življenje, pač pa delati revolucije. Toda, kaj bi se zgodilo v Leninovih časih, če bi ta pozval kmeti in delavce, naj uničijo kapitaliste? Če bi jim objuboval samo revolucije, jih ne bi zadovoljil. Napredek je edina stvar, za katero se je vredno boriti... Revolucionarni zagon ni dovolj. Potrebujemo tudi poln krožnik golaža, dobre knjige in lepa stanovanja. Ko imamo to, potem vemo, za kaj se borimo.“

Glede kitajske zahteve, da ga izključijo iz komunizma, je Hruščov dejal: „Kaj naj bi človek dejal na tako absurdno zahtevo? Samo eno: kitajski vodje hočejo za vsako ceno dobiti vodstvo svetovnega komunizma v svoje roke. Toda, komunistične stranke so se v zadnjih letih utrdile in nihče jih ni mogel speljati z ravne poti leninizma. Toda ostati morajo strnjene, kar je izredno važno zaradi kitajskih poskusov razdora. Hočejo uničiti enotnost socialističnega tabora

in tako skodovati mednarodnemu socialističnemu sistemu... Ponosen sem na obtožbe kitajskih komunistov proti meni. Pod Stalinom je našemu prebivalstvu vsega primanjkovalo, danes pa pomagaj ljudstvu, da začne živeti kakor ljudje. Kdor koli hoče imeti Stalina, naj ga obdrži zase, če hoče duhati vonj mrtvih trupel. Trpel sem jaz in trpelo je sovjetsko ljudstvo zaradi osebnostnega kulta Stalina, prav tako madžarsko ljudstvo in madžarska KP... Odstranili smo Stalina in nihče več ga ne more pripeljati nazaj...“

Nato je Hruščov hvalil svoj gospodarski program in ga imenoval „renesansa“. „Če je naše ljudstvo začelo nositi boljše obleke, boljše čevlje, če je začelo bolj jesti, ima boljše hiše, več zasluži, se pravi, da je začelo živeti, kakor ljudje; potem to imenujemo renesansa.“

Spet na drugem mestu je izjavil: „...če Kitajci pravijo, da ne bi bilo slabo, če bi polovica ljudi bilo pobitih v atomski vojni in da bi potem žene itak zopet rodile in bi bilo človeštvo takšno, kakor prej, potem menim, da ljudje, ki tako govorijo, ne kažejo, da imajo možgane, ampak, da so brez njih. Samo otrok ali norec se ne boji vojne... Če bi Hitler vedel, kako se bo končala druga svetovna vojna, je prav gotovo ne bi začel... ZDA so imperialistična država, toda njihova vlada pametno preprova svetovni položaj... Kakor Kennedy, tako ima tudi Johnson, mislim, pravilne poglede na današnji svet.“

Medtem, ko Hruščov tako odgovarja Kitajcem in boža Amerikance, so se posamezne komunistične partije začele že izjavljati za Hruščova proti Pekingju. Prva je to storila madžarska KP, za njo bolgarska. V Moskvi so ves propagandni aparat pognali v horbo proti Kitajski ter Pravda in Izvestja objavljata dolge članke proti Maočetungu. Moskvi sledi ostalo komunistično časopisje, razen albanskega, ter ponatiskuje sovjetski tisk.

I Z T E D N A V T E D E N

Douglas Mac Arthur, sloviti ameriški vojskovodja in junak dveh svetovnih vojn ter zadnje vojske na Koreji, je v nedeljo, dne 5. aprila, umrl v 84. letu starosti v bolnišnici Walter Reed v Washingtonu. Ob njegovi smrti sta bila navzoča njegova žena Jean in sin Arthur. Krsto s truplom pokojnega ameriškega narodnega junaka so prepeljali v New York ter ga položili na oder v vojašnici 7. oklepne polka. Od tu so krsto prepeljali nazaj v Washington, kjer so velike množice ljudstva izkazovale Mac Arthurju zadnjo čast v rotondni kongresne palače. Pogreb umrlega vojskovodje je pa bil v Norfolku v državi Virginija.

Pokojni general Douglas Mac Arthur ima za seboj sijajno vojaško kariero. Bil je predsednikov pobočnik, zatem postal poveljnik polka, s katerim se je junaško boril v prvi svetovni vojni na francosko-nemškem bojišču. V krvavih bitkah ob Marni je bil dvakrat ranjen in tam bi bil skoraj izgubil tudi življenje. Z 38 leti je postal brigadni general. V drugi svetov-

ni vojni je bil vrhovni poveljnik ameriških in vseh ostalih zaveznških oboroženih sil na Daljnem Vzhodu. S tem področjem se je seznanil že v času rusko-japonske vojne. Prav tako je bil že 40 let pred japonskim napadom na Filipine v tamošnjih krajih. Vsi veliki boji v tem delu sveta v drugi svetovni vojni, so zvezani z Mac Arthurjevim imenom. Po vsem Daljnem Vzhodu je postal znan s svojo izjavo „Vrnili se bomo“, ki jo je dal Filipincem, ko se je moral umakniti pred močnejšim nasprotnikom. Kot vrhovni poveljnik zaveznških oboroženih sil je leta 1945 sprejel popolno kapitulacijo Japonske, zatem je bil poveljnik zasedbene vojske v tej deželi in njemu je bila zaupana naloga demokratizacije Japonske. S premagano državo je znal tako modro postopati, da je postal n. pr. japonski cesar njegov najboljši osebni prijatelj, sam pa ljubljenec japonskega naroda. Ob izbruhu vojne na Koreji je postal zmagovalec nad komunisti tudi v (Nadaljevanje na 2. str.)

Praznik slov. zamejske umetnosti v New Yorku

(Misli ob odprtju razstave)

Ko se te dni odpirajo vrata LOK Gallery na Osmi v New Yorku, da pokaže izbrane sadove umetnostnih naporov z najnovejšimi deli — stvaritvami naših umetnikov, ki žive in delajo raztreseni na raznih kontinentih, je vredno poudariti, da je to v širšem merilu kulturna prireditel, ki zasluži vso našo pozornost.

Zastopano je slikarstvo, kiparstvo in arhitektura; odgrinja zastor z obzorja duhovne zmogljivosti naših kulturnikov. Z ozirom na zgodovinski pomen tega kulturnega dogodka v New Yorku, kjer bo mednarodna svetovna javnost živa priča, da je slovenska umetnost daleč v tujini pognala nove korone, posvetimo v tej zvezi nekaj naših misli.

Slovenska umetnost je bila v preteklosti pretežno pod vplivom (Muenchen, Dunaj) vplivom. Italijanski vpliv prihaja do izraza predvsem v stavbarstvu in kiparstvu: barok in renesanca sta pustila v Sloveniji značilne spomenike. Vpliva jugovzhoda (Balkan) v zgodnji umetnosti ni. Viden, ne pa pomemben, postaja šele v zadnjih desetletjih.

Štirikrat je slovenska umetnost v zgodovini dosegla pomembnejši izraz: V gotiki, konec srednjega veka; v baroku, sredi 18. stoletja; v dobi romantike, predvsem pa v 20. stoletju, ko je zaživele in se razcvetela v samoniklem impresionizmu, ki je odprl vrata v novo dobo, ki jo označujemo za moderno. Novi čas, tako po prvi, kakor po drugi svetovni vojni, je nujno narekoval slikarstvu, kakor tudi kiparstvu in arhitekturi nova načela in novo izrazno govorico.

Razstavljajoči umetniki predstavljajo tri generacije. Prva generacija, v katero sodijo France Gorše, Bara Remec in Simon Kregar, se je že v domovini v polni meri udejstvovala in uveljavila. Drugo generacijo predstavljajo umetniki, ki so začeli študij doma in ga pozneje v tujini nadaljevali in dovršili. So to slikarji Aleksa Ivanc, Božo Kramolc in Marjanja Savinšek. V tretjo generacijo pa štjeemo one, ki so umetnostni študij začeli šele v tujini. Opazovanje teh je še prav posebno zanimivo. Ta skupina je Jože Vodlan, Miro Zupančič, Bukovec Ivan, Marinka Burgar (najmlajša med njimi) ter najstarejši Hugo Velker.

Razstavljalci so od povesod: iz Argentine, Kanade, Francije, Maroka in iz Združenih držav Amerike (New York). Res je, da se v njihovih delih zrcali vpliv okolja, kontinentov, različnih sol in slogov, vendar je pa vsem skupna mehka slovenska lirika, skupen, samonikel slovenski obraz, ki se v toku peripetij ni izgubil. Slovenska duhovna dediščina vse notranje povezuje.

Ta razstava, ki obsega predvsem dela zadnjih nekaj let, skuša prvokrat v zgodovini pokazati, da slovenska zamejska umetnost, že dvajset let odmaknjena od domovine, ne-le samo živi, temveč da se razvija in raste obogatena in oplemenitenjena z zakladi tujine.

New York, 31. marca 1964.

LOK Gallery

IZ TEDNA V TEDEN

(Nadaljevanje s 1. str.)

tež deželi. Leta 1951 je prišel v spor s ted. predsednikom Trumanom v vprašanju vojaških akcij, potem ko so severnokorejski poraženi komunisti zbežali čez reko Jalu na kitajsko področje. Mac Arthur je zagovarjal svoj vojaški načrt, da je treba poražene komuniste zasledovati naprej in udariti z vso silo tudi po komunistični Kitajski, ki je tako ves čas podpirala z orožjem in živili korejske komuniste in tako spravila s sveta komunistično nevarnost na Daljnem Vzhodu. Truman je bil drugačnega mnenja in je generala Mac Arthura odstavil. Nadaljnji razvoj dogodkov na Daljnem Vzhodu je potrdil pravilnost Mac Arthurjevega stališča.

Ko se je Mac Arthur po 14 letih vojskovanja na Daljnem Vzhodu leta 1951 vrnil v ZDA, so mu v New Yorku priredili tako veličasten sprejem, kakršnega Amerika pred njim in za njim ni priredila še nikomur. Več milijonov ljudi ga je pozdravljalo in mu vzklikalo kot zmagovalcu in ameriškega narodnemu junaku.

Ob Mac Arthurjevi smrti je sedanji ameriški predsednik Johnson odredil, da mora biti Mac Arthur pokopan z vsemi častmi, kakršne sploh more izkazati hvaležna država svojemu umrlemu narodnemu junaku. Tako je tudi bilo.

ZDA in Panama sta prejšnji teden prišli do sporazuma glede obnovitve diplomatskih zvez med obema državama. Po obnovitvi diplomatskih stikov se bodo med obema državama takoj začeli razgovori za spremembo pogodbe iz leta 1903 o odškodnini za uporabo in upravo panamskega prekopa.

Dr. Jože Pogačnik — ljubljanski nadškof

V zadnji številki Svob. Slovenije smo objavili sporočilo, ki ga je oddajala vatičanska radijska postaja dne 19. marca t. l. o imenovanju apostolskega administratorja ljubljanske nadškofije msgr. dr. Jožeta Pogačnika za ljubljanskega nadškofa. V današnji številki bralce Sv. Slovenije seznanjamo z dosedanjim življenjsko potjo novega ljubljanskega nadškofa in z njegovim dosedanjim delom.

Nadškof dr. Jože Pogačnik je Gorenjec. Rodil se je 28. septembra 1902 v Kovorju pri Trzinu, kjer je bil njegov oče posestnik in mlinar. Iz spoštovanja do očeta je dr. Pogačnik vstavljal mlina tudi v svoj škofovski grb ob posvetitvi za pomočnika pok. nadškofu Vovku. Njegova mati Marijana je bila iz znane Pernebove družine. Njen brat dr. Franc Perne je bil dolgoletni profesor verouka na klasični gimnaziji v Ljubljani. Na njegovo prigovarjanje so Pogačnikovi starši nadarjenega sina Jožeta poslali tudi v srednjo šolo v Ljubljano, kjer je obiskoval klasični gimnazij, stanoval pa vsa leta v Marjanišču.

Na gimnaziji je odlično študiral. Že v tedanjih letih se je zanimal za slovensko leposlovje. Prebral je vse pomembnejše pisatelje in pesnike in iz tedanjih let datirajo tudi prve Pogačnikove pesmi. Novi ljubljanski nadškof je namreč tudi dober slovenski pesnik.

Po maturi leta 1922 je odšel študirat bogoslovje v jezuitski zavod Canisianum na Tirolsko. Tu se je z vso resnostjo in v nemno poglobil v bogoslovne vede in se z poglobljenim duhovnim življenjem pripravljaval na duhovski poklic. V duhovništvu je bil posvečen 25. julija 1927 v omenjenem jezuitskem zavodu, prvo daritev Bogu je pa daroval v domači župnijski cerkvi v Kovorju. Po novi maši je še nadaljeval bogoslovne študije in leta 1929 postal doktor bogoslovja in modroslovja.

Po vrnitvi v domovino je 1. avgusta 1929 prejel od škofa dekret, s katerim je bil postavljen za kaplana v Kranju. Tu je imel široko področje za udejstvovanje. Dušnopastirstvo mu je odkrilo

Pomožna sila

V komunističnih državah je vse polno ustanov, ki imajo lepa in zvoneča imena ter po pravih razne človekoljubne namene. Nepoučen ali naiven opazovalec rad verjame, da te ustanove v resnici opravljajo tisto funkcijo, ki jo nakazuje ime ali določajo javnosti namenjena pravila. Pa ni tako. Vse ustanove v komunističnih režimih, pa naj se imenujejo kakorkoli imajo prvo dolžnost, služiti komunističnemu režimu in ga na svojem področju podpirati.

V Sloveniji je med drugimi ustanovami z lepo zvonečimi imeni tudi Slovenska izseljenska matica. Po imenu bi marsikdo sklepal, da je njena naloga skrb za izseljenca, in da je ta ustanova res v pomoč vsem izseljencem po svetu, kakor so to podobne organizacije v demokratičnih državah. Tam diplomatska zastopstva z roko v roki s temi organizacijami nudijo vsakršno pomoč izseljencem svoje države. Pri tem ni važno, ali je izseljenec pristaš stranke, ki je v domovini na oblasti ali ne. Za demokratično matično državo je vsak njen izseljenec deležen enakega postopka in iste pozornosti.

Slovenska izseljenska matica, pa je doslej s svojim delom dokazala, da je tudi le pomožna sila za propagiranje komunističnega režima. Zanj je namreč pravi izseljenec le tisti Slovenec v svetu, ki je pristaš komunističnega režima v Sloveniji ali mu je vsaj naklonjen. Pa tudi ta je deležen le take pomoči in opore, ki je v skladu z smernicami komunistične propagandne centrale.

To dokazuje tudi zadnji občni zbor Slovenske izseljenske matice, ki je bil 14. februarja v Ljubljani. Ves potek

Predsednik Cipra našok Makarios je znova zaostril položaj na otoku. Dogovor iz leta 1959, po katerem sta imela Grčija in Turčija pravico do vzdrževanja manjših posadk na otoku, je v kolikor se nanaša na turško posadko 650 mož na Cipru enostransko razveljavil.

V Avstriji so se predstavniki koalicijskih strank — Avstrijske ljudske stranke in Avstrijske socialistične stranke — dogovorili za sestavo nove vlade. Predsednik vlade je novi predsednik Avstrijske ljudske stranke Josef Klaus, v vladi pa ima vsaka stranka po 6 ministrov. Ljudska stranka je zamenjala tri svoje dosed. ministre, socialisti so pa obdržali dosedanje vladno garnituro.

V Belgiji imajo že od 1. aprila splošno stavko zdravnikov. Do nje je prišlo zaradi nekega sanitetnega zakona, s katerim zdravniki niso bili zadovoljni. Zaradi še vedno trajajoče stavke zdravnikov je kralj Balduin prekinil počitnice v Španiji in se vrnil v Bruselj.

vso problematiko vernikov, kajti postavljen je bil za dušnega pastirja med meščanski sloj, med študirajočo mladino in številno delavstvo po kranjskih industrijah. V Kranju pa ni ostal dolgo, ker so ga potrebovali že tudi drugje. Po dveh letih uspešnega delovanja v gorejski prestolnici, je bil leta 1931 imenovan za kaplana v Trnovem v Ljubljani. Tu je postal najožji sodelavec pok. župnika in pisatelja Franca Finžgarja, tako v dušnem pastirstvu, kakor tudi pri urejanju knjižnih izdaj Mohorjeve družbe ter njegova priljubljenega družinskega mesecnika Mladika.

Naslednje službeno mesto nadškofa dr. Pogačnika je bilo tudi v slovenski prestolnici. Dne 1. septembra 1937 je postal ravnatelj vzgojnega zavoda Marjanišče v Ljubljani. V zavodu je nadaljeval s Kalanovo tradicijo. Vso pozornost je posvečal vzgoji zaupane mladine, v zavodu pa po vzoru svojega velikega in zaslužnega prednika, gojil in negoval še naprej osebne stike z vsemi prijatelji in obiskovalci zavoda. Tako je tudi pod dr. Pogačnikom dr. Anton Korošec še nadalje imel svoje stanovanje v Marjanišču, in so se ob njegovih prihodih v Ljubljano še naprej zbirale v Marjanišču odlične osebnosti slovenskega leposlovnega in javnega življenja.

Na tem mestu so dr. Jožeta Pogačnika zatekli vojni dogodki leta 1941 in mu povzročila še več skrbi in težav, ki so se pa ob nastopu kom. režima še povečale. V začetku leta 1945 je postal kanonik ljubljanskega kapitlja. V škofiji so mu podeljevali vedno odgovornejša mesta. Tako ga je še istega leta (1945) škof Anton Vovk imenoval za arhidijakona, za škofijskega ocenjevalca knjig, za poročevalca o pastoralnih konferencah, in nato najprej za člana, nato pa za predsednika cerkvenega sodišča ter za podvodjo bogoslovnega semenišča.

Prav tako leta 1945 je škof Vovk imenoval dr. Pogačnika za svojega delegata in namestnika, ko pa je postal Vovk pravi ljubljanski škof, je dr. Po-

glačnika imenoval za pravega generalnega vikarja z še večjimi pooblastili. Službo generalnega vikarja in škofovega namestnika je dr. Pogačnik opravljal tako vestno in vzorno, da je dobil zanj priznanje tudi iz Vatikana. O tem priča imenovanje dr. Jožeta Pogačnika 19. 3. 1960 za papeževga hišnega prelata.

V ljubljansko stolnico so ljudje radi hodili poslušati njegove sedem minut trajajoče jedrnatne in zgoščene pridige, radi so se pa zatekali tudi pred njegovo spovednico po tolažbo v vseh duhovnih stiskah in nadlogah.

Ko se je zdravstveno stanje škofa Antona Vovka začelo vedno bolj slabšati, zlasti po velikih proslavah, ki so bile za 500-letnico obstoja ljubljanske škofije in njeni proglasitvi za nadškofijo leta 1962, je nadškof Vovk po prihodu v Rim na zasedanje II. vatičanskega cerkvenega zbora zaprosil papeža Janeza XXIII., naj bi mu imenoval pomočnika. Za to mesto si je nadškof Vovk izbral dr. Jožeta Pogačnika. Papež Janez XXIII. je ugodil prošnji nadškofa Vovka ter je kanonika in generalnega vikarja dr. Pogačnika imenoval za njegovega pomočnika.

Imenovanje dr. Pogačnika za pomožnega škofa je prišlo v Ljubljano 11. februarja 1963. Posvetitev v škofa je bila na cvetno nedeljo, dne 7. aprila 1963, v

glačnika imenoval za pravega generalnega vikarja z še večjimi pooblastili. Službo generalnega vikarja in škofovega namestnika je dr. Pogačnik opravljal tako vestno in vzorno, da je dobil zanj priznanje tudi iz Vatikana. O tem priča imenovanje dr. Jožeta Pogačnika 19. 3. 1960 za papeževga hišnega prelata.

V ljubljansko stolnico so ljudje radi hodili poslušati njegove sedem minut trajajoče jedrnatne in zgoščene pridige, radi so se pa zatekali tudi pred njegovo spovednico po tolažbo v vseh duhovnih stiskah in nadlogah.

Ko se je zdravstveno stanje škofa Antona Vovka začelo vedno bolj slabšati, zlasti po velikih proslavah, ki so bile za 500-letnico obstoja ljubljanske škofije in njeni proglasitvi za nadškofijo leta 1962, je nadškof Vovk po prihodu v Rim na zasedanje II. vatičanskega cerkvenega zbora zaprosil papeža Janeza XXIII., naj bi mu imenoval pomočnika. Za to mesto si je nadškof Vovk izbral dr. Jožeta Pogačnika. Papež Janez XXIII. je ugodil prošnji nadškofa Vovka ter je kanonika in generalnega vikarja dr. Pogačnika imenoval za njegovega pomočnika.

Imenovanje dr. Pogačnika za pomožnega škofa je prišlo v Ljubljano 11. februarja 1963. Posvetitev v škofa je bila na cvetno nedeljo, dne 7. aprila 1963, v

Iz življenja in dogajanja v Argentini

Poslanska zbornica in senat sta obnovila delo v izrednem zasedanju. Vlada jima je poslala v razpravo sedaj še vse zakonske dekrete, ki jih je izdala vlada biv. predsednika dr. Guida v času, ko parlament ni zasedal. Med temi so tudi razni represivni dekreti proti peronistom in komunistom.

Vladna ljudska stranka ima težave v dveh provincah. V prov. Santa Cruz je prišlo do nesoglasja med guvernerjem dr. Martinovićem in stranko, čeprav je guverner prav tako iz vladne stranke. Hoče voditi svojo politiko in se ne ozira na predloge in navodila stranke. Druga težava se je pojavila v prov. Catamarca, kjer so vse opozicijske stranke nezadovoljne z dosedanjim delom ljudskoradikalne prov. vlade. Opozicijske stranke v skupnem sporočilu pozivajo vladno stranko, naj spremeni svoje dosedanje delo, sicer bodo v nasprotnem primeru zahtevale politični proces proti guvernerju.

Zadnje dogodke v Brazilju je vsa argent. javnost spremljala z veliko pozornostjo. Z razvojem dogodkov v Brazilju se je bavil v svojem nedeljskem govoru tudi gen. Aramburu ter je bil za to, da je treba novo demokratsko vlado takoj priznati. Vlada je to itak storila, ker se odnosi med obema državama niso prav nič spremenili. Glede sed. položaja v Argentini je pa v zvezi s spremembami, ki so nastale v Brazilju, gen. Aramburu v mestu Arecifes v prov. Bs. Aires dejal naslednje: „Z velikimi težavami smo dosegli, da se je država usmerila na pot ustavnosti in zakonitosti. Toda ne smemo se varati: V naši državi so pomembne množice državljani, ki ne verjamejo v demokracijo. Pripadajo vsem družabnim slojem in stalno delajo proti stabilnosti v državi. Brez dvoma bodo v svojih naporih uspele, če ne bo prišlo do zboljšanja življenjskega položaja za ljudstvo. Država bo dosegla ustaljenost samo z načrtom za razvoj, da se dvigne in zboljša splošno stanje ljudstva. Sedaj se prebijamo skozi velike težave. Država gre naprej brez cilja. Obzorje pred nami ni jasno. Položaj je vsekakor težaven spričo proračuna, ki izkazuje 41% deficita zaradi državnih podjetij, ki niso podjetja v pravem trgovskem smislu, ampak ustanove za podeljevanje uslug političnim prijateljem.

Zaključitev preiskave proti levičarskim teroristom.

Federalna policija je zaključila preiskavo proti levičarski skupini nacionalistične organizacije Tacuara. Iz objavljenega poročila je razvidna vsa delavnost te organizacije, ki je razporejena med drugim z lastno hišo, tiskarno za tiskanje letakov in propagandnih spisov, veliko količino najrazličnejšega orožja, tudi avtomatičnega. Priprti člani teroristične levičarske skupine so priznali, da so pripravljali tudi načrte za zrušenje sedanje vlade ter vzpostavitev svojega avtoritativnega režima.

Vprašanje privatnega šolstva v provinci Córdoba

Argentinski časopis se že dalj časa bavi z vprašanjem privatnega šolstva v provinci Córdoba. Senat tamošnje province je namreč razveljavil zakonski dekret št. 928 o pouku v privatnih šolskih zavodih, ki je predvideval posebno usta-

ljublanski stolnici. Sv. obrede je opravil zagrebški nadškof dr. Franjo Šeper, soposvečevalca pa sta bila mariborski škof dr. Maksimilijan Držičnik in senjski škof dr. Burič. Slavnosti so se udeležile odlične cerkvene osebnosti. Med drugim so bili navzoči ted. beograjski pomožni nadškof dr. Bukatko, koprski apostolski administrator msgr. Kjuder in zastopnik goriškega nadškofa Artur Zalatel. Na koro so peli latinsko mašo iz XVI. stoletja Gallusovega sodobnika Hansa Lea Hasslerja. Izvajali so tudi Foersterjev „Graduale“ in „Tractus“, pri darovanju pa skladbo Alojzija Mava „Oljska gora“ ter mogočni Brucknerjev spev „Ecce sacerdos magnus“.

Ko je bil msgr. dr. Pogačnik posvečen za pomožnega škofa, je bil nadškof Anton Vovk že hudo bolan. Zdravje se mu je iz dneva v dan slabšalo in 7. julija 1963 se mu je zaključila njegova zemska pot. Ker msgr. dr. Jože Pogačnik ni bil imenovan za pomočnika nadškofu Vovku s pravico nasledstva, je postal po smrti nadškofa Vovka samo apostolski administrator ljubljanske nadškofije. Za ljubljanskega nadškofa pa je bil imenovan šele letos meseca marca.

Novi ljubljanski nadškof dr. Pogačnik ima med demokratičnimi slovenskimi naseljenci v Argentini svojega sorodnika. V Buenos Airesu živi njegov nečak Friderik Mršol.

novi Svet za pouk v zasebnih šolskih zavodih. O tem zakonskem osnutku bo v prihodnjih dneh razpravljala še poslanska zbornica cordobske province. Zato je predsedstvo te zbornice od provincijske vlade zahtevalo vse gradivo, ki se nanaša na omenjeni zakonski dekret. V odgovoru provincijska vlada predsedstvu poslanske zbornice zatrjuje, da ustava te province daje Provinciškemu svetu za vzgojo tehnično vodstvo ljudskošolske vzgoje. Izjavlja tudi, da je brezpogojno treba vrniti temu svetu možnost nadzorstva nad vso ljudskošolsko vzgojo. Končno provincijska vlada zatrjuje, da zakonski osnutek, ki ga je nedavno sprejel senat, „širokogrudno in nepristransko spoštuje načelo svobode poučevanja in učenja“.

Kat. škofje v provinci Córdoba pa niso enakega mnenja ter so svoje nezadovoljstvo z omenjenim zakonskim osnutkom, ki ureja na novo vzgojo ljudskošolske mladine v provinci Córdoba izrazili že predsedstvu poslanske in senatske zbornice, pa tudi provincijski vladi. V zadnjih dneh so izdali tudi pastirsko pismo. Podpisali so ga nadškof iz Córdoba ter škofje treh škofij v tej provinci in sicer iz mest Villa Maria, San Francisco in Río Cuarto.

V pastirskem pismu škofje iz province Córdoba med drugim z obžalovanjem ugotavljajo, da njihovi predlogi za spremembo omenjenega zakona niso naleteli na dobrohotno razumevanje, ampak, da so bili obratno sprejeti „celo s sarkazmom“ in to predpostavke, ki se nanašajo na vprašanje, ki je izrednega pomena za življenje skupnosti. Za osnutek pravijo, da ne obsojajo njegovih pomankljivosti, ugotavljajo pa, da vsebuje „fin, prikrit, a z železno poslednostjo izveden estatismem, ki je iz vseh pogledov nesprejemljiv“. V pastirskem pismu nadalje škofje izjavljajo, da obžalujejo, da se najdejo ljudje, ki izpovedujejo kat. vero in ki svoje otroke tudi pošiljajo v kat. vzgojne zavode, pa nimajo poguma, da bi branili načela in prepričanja, ki imajo prednost pred vsako politično ideologijo. Kat. cerkev izpolnjuje svojo dolžnost, ko opozarja katoličane, da se morajo osnovne pravice družine za vsako ceno ohraniti in spoštovati. Končno opozarjajo na laicizem in pravijo, da je njegov „zakoniti dedič brezbožni materializem in marksizem“.

Z vprašanjem nove šolske zakonodaje v provinci Córdoba so se bavili tudi člani Stalnega odbora za sestanke argentinskih škofov, ki so se zbrali v Buenos Airesu. Po sestanku jih je sprejel predsednik republike dr. Artur Illia. Argentinski škofje na čelu z buenosaireskim nadškofom kardinalom Caggianom so najprej sporočili predsedniku republike svoje tople pozdrave kot predsedniku države s prošnjo Bogu, naj bi s svojim blagoslovom spremljal vse njegovo delo. Ob tej priliki so ga pa tudi opozorili, „da so vznemirjeni zaradi problemov, ki so v zvezi s kat. poukom in svobodo poučevanja.“

Po sprejemu pri predsedniku republike kat. škofje niso hoteli časnikarjem dati nikakih izjav. Kardinal Caggiano je enega od časnikarjev, ki ga je vprašal za stališče škofov do dekreta-zakona št. 928 v provinci Córdoba, zavrnil z zatrdilom, da „ne daje nobenih izjav, ker je stališče katoliških škofov glede verskega pouka dovolj znano“.

Novice iz Slovenije

Vika Podgorska, znana slovenska gledališka umetnica, je februarja meseca proslavila v Zagrebu 45-letnico nastopanja na jugoslovanskih odrih. Za slavnostno predstavo si je izbrala glavno vlogo v Brucknerjevi drami Elizabeta Angleška. Viko Podgorsko prištevajo doma med največje sodobne gledališke umetnice v Jugoslaviji.

Spomin na Ilirijo oživljeno, t. j. na francosko upravo, je med Slovenci še dobo, ko so bile slovenske pokrajine pod vedno živ. Zato so se 150-letnice ilirskih pokrajin spominjali tudi na zadnjem običnem zboru Društva za kulturno sodelovanje med Jugoslavijo in Francijo v Ljubljani. Proslava te pomembne obletnice bi morala biti že poprej, toda so jo zaradi sodelovanja s hrvatskimi zgodovinarji preložili na konec aprila t. l. Narodni muzej v Ljubljani bo v tem okviru pripravil večjo zgodovinsko razstavo, Društvo za kulturno sodelovanje med Jugoslavijo in Francijo bo pa pripravilo v Mestnem gledališču v Ljubljani francosko dijaško predstavo. V istem gledališču bodo slavnostnih dneh uprizorili tudi eno sodobno francosko dramsko delo.

V Slovenj Gradcu so v tamošnjem umetnostnem paviljonu 7. marca odprli že drugo razstavo del slovenskih likovnih umetnic. Razstave se je udeležilo 21 likovnih umetnic iz vse Slovenije in sicer Alenka Eržen, Vida Fakin, Alenka Gerlovič, Anka Gošnjak-Godec, Vera Horvat, Stanka Šraj-Komac, Marjanca Kraigher, Lidija Osterc, Darinka Pavletič-Lorenčak, Elda Piščanec, Roza Piščanec, Cita Potokar, Mira Pregelj, Avgusta Šantelj, Rada Šuštar, Vlasta Tihec, Marija Vogelnik, Sonja Vončina-Šegula, Melita Vovk-Štih, Vladimira Zupan in Jelica Žuža.

V Mariboru je koncem januarja tamošnja opera uprizorila opero V. Čajkovskega „Eugenij Onegin“. V vlogi Tatjane je nastopila prvakinja beograjske opere Valerija Heybalova. Heybalova je v Mariboru pela tudi glavno vlogo Salud v Fallovi operi „Kratko življenje“.

No Pohorju je začel delovati peti oddajnik ljubljanske televizije, ki pokriva področje 3000 kv. km. Tako ljubljanska televizija v celoti pokriva 60% slovenskega ozemlja.

Državna založba Slovenije je v počastitev 400-letnice Shakespearejeve smrti izdala knjigo s tremi Shakespearejevimi tragedijami v prevodu Otona Župančiča. To so Hamlet, Macbeth in Othello. Izdajo je pripravil Janko Moder.

Ljubljanska Narodna in univerzitetna dne priredila razstavo „Josip Stritar in knjiželnica je v proslavo Prešernovega desetletja 1870—1880 v slovenskem slovtvu“.

Šolarji v Ilirski Bistrici so ob izlivu Bistrice v Reko na peščini našli ogromno ribo, ki je imela v gobcu manjšo ribo, za katero se je pognala s tako silo, da je padla izven vode in tam obležala. Ribiči so ugotovili, da je bila to po vojni največja v Sloveniji ujeta postrv. Dolga je bila samo 1 cm manj kot 1 m, široka

14,3 cm, obseg trebuha je imel 65,5 cm, glavo je imela dolgo 26 cm, tehtala je pa nad 26 kg. Ribiči so ogromno postrv prepeljali v Ljubljano, kjer so jo pripravili.

Bohinjskim lovcom se je po enem letu zasledovanja le posrečilo ustreliti medveda, ki je pobijal drobnico po Bohinju in drugih predelih Gorenjske. Medvedji kosmatinec je tehtal 98 kg, star je pa bil okoli 15 let.

V rudniku lignita v Velenju je sedaj zaposlenih 2344 rudarjev, ki dnevno izkopljejo do 10.700 ton lignita oz. 700 nad 15 tonskih železniških vagonov. V letu 1963 so velenjski rudarji izkopalji 3 milijone 300.000 ton premoga. V rudniku bi radi še dvignili proizvodnjo, pa jim primanjkuje domače delovne sile. Nekaj so je hoteli dobiti iz Medjimurja, pa so tamošnjim rudarjem za nekoliko plače zvišali in so raje ostali na doseganjih mestih, zlasti še, ker je tempo dela v Sloveniji hitrejši kot pa na Hrvatskem. Uprava rudnika v Velenju išče za sopolnitev delovnega kadra delavce po Bosni in Hercegovini ter Srbiji. Za kopanje premoga imajo v rudniku samo dva stroja, ves ostali izkop je delo človeških rok, odvoz izkopanega premoga je pa že ves mehaniziran.

Največji odjemalec velenjskega lignita je električna termocentrala v Šoštanju, ki ga na leto porabi 1.100.000 ton. Kot veliki potrošniki so potem za šoštanjsko termoelektrarno vrstijo Tovarna celuloze in rotacijskega papirja v Vidmu-Krškem, Cinkarna v Celju, železarna na Jesenicah in tovarna glinice ter aluminija v Kidričevem.

Umrli so. V Ljubljani: Tomo Breje, eden od organizatorjev kom. sindikalizma, biv. urednik Ljudske pravice, predsednik Novinarskega društva in min. LR Slovenije, Leopold Iglič, upok., Marija Brecljnik roj. Brenčič, Viktor Schweiger, prof. v p., Anica Goltes roj. Lazar, trg. pom., Franc Petrič, v. kvalificirani ključavničar, Marija Stalowsky roj. Rutar, Jože Juvanc, postajenačelnik v p. v Novem mestu, Ivan Urbas, avtomehaničnik mojster v p., Drago Dinter, brivski mojster v p., Marija Breskvar roj. Šare, Emilija Mahnič, Jože Repič, vodja mizarске delavnice pri SNG v p., Ivanka Grahovič, upok., Franja Vrhunc, prva sl. učiteljica za slepe, Marija Orhini, vdova Kussaro, roj. Kraljič, Neža Avbelj roj. Jeretina, Fanica Francetič, Franc Skubic, v. gradbeni delovodja v p., Ivan Cvenkelj, mizar, Ivanka Rozman roj. Velikanje, Miroslav Petelin, upok., Martin Breznikar, upok. in Frančiška Pernuš roj. Zupan v Kranju, Angelca Plevčak v Celju, Anton Sosič, upok. papirnice v Vevčah, Matija Pirc, pos. v Selah pri Dol. Toplicah, Pavla Neuman na Jesenicah, Andrej Perič, st. žel. v p. v Novem mestu, Ana Trček roj. Štebi na Črnučah, Lranc Avsec v Zg. Kašlju, Berta Jelen roj. Knez v Trbovljah, Karel Kavčič, v. žel. tehnik v p. v Mariboru, Cvetka Barle roj. Colner v Novem mestu, Elizabeta Verbič roj. Prestopnik na Vrhnikih, Marija Možina, upok. v Dol. Logatcu in Helena Kožar roj. Potokar na Turjaku.

„veteranov“, jedro našega tečaja, je bilo tudi letos zgled mlajšim tovarišem tako v znanju, kakor v vestnosti in redu. Štirje dijaki in 8 dijakinj, ki so sestavljali zadnji letnik, so opravili izpite vsi brez izjeme s poveljnim uspehom. Skupini, ki se iz tretjega letnika odpravlja v življenje, in ki je s svojo vztrajnostjo in navdušenjem bistveno pripomogla, da je Slovenski srednješolski tečaj zaživel, ostal pri življenju in rasel, želi vodstvo tečaja vso srečo, v upanju, da bodo delavnost in navdušenje, ki so ga kazali do sedaj, zanesli s seboj v akademsko organizacijo in vsa področja našega družbenega življenja. Proforski zbor so v letu 1963 sestavljali: Č. g. direktor Anton Orehar je poučeval verouk v vseh treh letnikih; slovenščino so poučevali gg. Edi Škulj, Tine Duh in gdč. Milena Jerebič; zgodovino Slovencev gg. Tine Debeljak ml. in Pavle Rant; zemljepis Slovenije gg. Jože Poznič in Simon Rajer; g. prof. Alojzij Geržinič je učil v tretjem letniku svetovno književnost in g. Zorko Simčič je pa v istem letniku predaval človečansko vzgojo. Za koordinacijo je skrbel g. Marko Kremžar.

Spričevala in skripte je preskrbel proforski zbor, stroške pa je prevzelo društvo Zedinjena Slovenija, ki je preskrbelo tudi žoge, mize za ping-pong itd., ki služijo mladini za razvedrilo pred poukom in med odmori.

IX. Slovenski dan v Argentini

Pripravilo ga je predstavniško društvo slovenske demokratske emigracije v Buenos Airesu Zedinjena Slovenija ob sodelovanju društev, ustanov ter domov novih slovenskih izseljencev za nedeljo dne 5. aprila t. l. Vsi so vneto in požrtvovalno sodelovali z namenom, da bi dan vseh slovenskih demokratskih izseljencev čim lepše uspel. V vsakem oziru: da bi se vezi med vsemi ob naslonu na slovenske verske in narodne tradicije še utrdile, da bi ob zdravi slovenski družabnosti rojaki prebili nedeljski dan in da bi končno s svojo udeležbo na slovenskem dnevu podprli vse tiste, ki so med nami pomoči drugih potrebni, ker so v stiski in potrebi.

Slovenska pristava v Moronu je bila lepo okrašena. Raz dreves so vihrale narodne zastave, kar je ustvarjalo pravo slovensko narodno vzdušje.

Za IX. slovenski dan je bil pripravljen spored, ki je bil razdeljen v dva dela. Dopoldne je bila samo sv. maša za vse slovenske izseljence, popoldanski spored pa je obsegal najprej govor predsednika društva Zedinjena Slovenija g. Božidarja Finka, zatem Belokranjski pozdrav Slovenskemu dnevu, prikaz ustoličenja koroškega kneza na Gosposvetskem polju ob sodelovanju narodnih noš in občinstva v režiji g. Ivana Ovna ter končno počastitev Gorenjcev novoustoličenega koroškega kneza s svojim narodnim plesom.

Folklorni točki — belokranjski in gorenjski ples je nastudirala Folklorna skupina SDO in SFZ v San Justu pod vodstvom gdč. Betke Mačkove.

Tako je bil pripravljen spored celotnega IX. slovenskega dne, toda slabo vreme je izvedbo popoldanskih točk preprečilo. Zato bo v sporazumu in dogovoru z društvom Slovenska vas v Lanusu izvedba popoldanskega sporeda IX. slovenskega dne prihodnje nedeljo dne 12. aprila t. l. ob 15,30 popoldne na Slovenski pristavi v Moronu.

Čeprav so že v jutranjih urah oblaki povsem zastrli nebo in je bilo kazno, da bo vsak hip začelo deževati, je kljub temu že dopoldne prišlo na Slovensko pristavo veliko ljudi. Mnogo več kot druga leta. Vsi so zasedli stole, pred odrcm, na katerem je bil postavljen oltar. Ob njegovih straneh sta vihrali argentinska in slovenska zastava, postavljeni pa so bili tudi skavti v uniformah in skupina slovenskih narodnih noš.

Ga. Marjana Marn, referentka za mladinske probleme pri „Zedinjeni Sloveniji“ je s pomočjo ge. Olge Magistrove požrtvovalno nadzorovala mladino pri igri in športu ter učile novodošla vihteti lopar ob zeleni mizi in zbijati odbojko. Tudi nekateri starši so z zanimanjem in z gmotno podporo sodelovali pri gradnji tečaja za naše srednješolce. Ko pa bo Slovenska hiša zrasla še za eno nadstropje — upamo da kmalu — mladim in stariim Slovencev v veselje in korist, pa bodo tudi srednješolski prostori boljši, kar bo vsekakor ugodno vplivalo na uspehe Slovenskega srednješolskega tečaja.

Urnik Slovenskega srednješolskega tečaja v letu 1964 je pa naslednji:

I. letnik:
1. ura: slovenščina g. Marko Kremžar,
2. ura: verouk č. g. dir. Anton Orehar,
3. ura: zgodovina Slovencev I. g. Tine Debeljak ml.
4. ura: zemljepis Slovenije I. g. Jože Poznič.

II. letnik:
1. ura: zgodovina Slovencev II. g. Pavle Rant
2. ura: slovenščina g. Tine Duh
3. ura: verouk č. g. dir. Anton Orehar
4. ura: zemljepis Slovenije II. g. Simon Rajer.

III. letnik:
1. ura: verouk č. g. dir. Anton Orehar
2. ura: svetovna književnost g. prof. Alojzij Geržinič
3. ura: slovenščina, vaje, gdč. Milena Jerebič
4. ura: človečanska vzgoja č. g. Alojzij Kukovica DJ.

Pouk je vsako drugo soboto. Pričetek ob 15.30. Ure trajajo po 50 minut, odmori po 10 minut.

Osebnosti
Poroka. V baziliki sv. Antona Pado-vanskega v Villa Devoto v Buenos Airesu sta se poročila na velikonočni ponedeljek dne 30. marca t. l. Janez Krošelj in gdč. Marta Loureiro. Prav tako sta se poročila Jože Vombergar in gdč. Fani Uštar. Mladima paroma želimo ob vstopu v novo življenje vso srečo in veliko božjega blagoslova.

Družinska sreča. V družini Havelka Danila ml. in njegove žene ge. Diane roj. Cotoruedo, se je v Ro Negro rodil sinček, ki je pri krstu dobil ime Pavel. V Slovenski vasi v Lanusu je pa družino Mirka Goljevščka in nje-

Sv. mašo je imel ob pol dvanajsti uri g. direktor Anton Orehar. V cerkvenem govoru je poudarjal potrebo medsebojne povezanosti in ljubezni ter dolžnost ohranitve zvestobe veri in narodu. Rojakom je polagal na srce, naj si med seboj v potrebah pomagajo in naj podpirajo tudi tiste, ki delajo za slovensko izseljensko skupnost. Kljub raznolikosti in potrebi po zdravem tekmovanju med posameznimi krajevnimi slovenskimi naselji z domovi na čelu je treba vedno ohranjati čut za skupno delo. Ena od važnih nalog skupnega dela je skrb za ohranitev in vzdrževanje slovenskih šolskih tečajev, da bodo otroci znali slovensko govoriti in brati. Prav tako je priporočal rojakom, naj od okolja sprejemajo vse, kar je lepo in dobro, ohranjajo pa pri tem vedno najlepše slovenske verske in narodne vrednote.

Med sv. mašo so peli združeni pevski zbori pod vodstvom g. Vinka Klemenčiča iz San Martina. Pevci Gallusa ter pevskih zborov iz San Martina, Ramos Mejie, San Justa in Slovenske vasi so z ubranim petjem še poglobljali duhovno zbranstvo slovenskih vernikov.

Komaj je bila sv. maša končana, je že začel rositi dež, nato pa prav močno deževati. Toda kljub slabemu vremenu je bilo nad 80 rojakov pri skupnem kosilu, popoldne pa so tudi ob dežju prihajali rojaki iz bližnjih krajev ter so ob dobri postrežbi z jedmi in pijačami prebili nedeljski popoldan. V večernih urah so zadovoljni zapuščali Pristavo za zagotovilo, da bodo v nedeljo 12. aprila prav gotovo prišli znova na Pristavo, kjer bodo z ostalimi rojaki prisostvovali izvedbi zanimivega in lepega sporeda v počastitev 550-letnice zadnjega ustoličenja v Karantaniji.

ŽENA IN NJEN SVET

Anica Kraljeva

Premišljevanje ob šolski torbi

Na naši ulici stoji krasno šolsko poslopje. Pred poslopjem raste košat srebrenkasto zelen evkalipt, gredice so posejane z rožami. To je deška, v tehnični študij usmerjena, šola po modernem vzorcu.

Vsak dan, malo pred koncem pouka, se na oglu zberejo mlade mame in čakajo na sinčke. To so matere iz najbližjih hiš, tudi iz takih, kjer otroku ni treba iti čez cesto in torej ni nevarnosti, da ga kaj povozijo. In to niso prav majhni fantki, največ je takih od 10—12 let.

No, saj to ni nič narobe, če matere čakajo svoje sinčke, tudi je razumljivo, da se med seboj rade pogovarjajo. Nerazumljivo je pa to, kar se pozneje godi.

Dečki se vsujejo iz šole kakoro žrebčki, njih neugnanost, toliko ur prihrana, udari na dan z vso silo: kričaje na vse grlo se pretepajo, se vlečejo in suvajo, brcajo, s torbo mlatijo po glavah. Ko je bitka opravljena, se mirno pridruži vsak k mami, kateri milostno odda torbo in koraka poleg nje, kakor — mlad lord ob služkinji — praznih rok proti domu.

Gledam in mislim: čudna stvar! Malenkost! Pa vendar... ali je to res malenkost? Pri nas ni bilo tako in tudi drugod ne. Ali je bila ljubezen naših mater manjša, ker niso svojim otrokom pomagale nositi knjig iz šole?

Slepa ljubezen od otrok lahko izbere napačno pot, tako napačno, da otroku za vse življenje škodi.

Po božjem nauku in zdravi pameti vemo, da moramo otroka vzgojiti v koristnega člana človeške družbe.

Pravilna vzgoja navaja otroka k dobremu in ga odvrača od hudega.

Med velike človeške slabosti spada sebičnost, ki je nekaka notranja slepota za vse, kar moti naše ugodje, zato nujno vodi v mehužnost. Mati, ki skuša otroku prikrajšati vsako neprijetnost, bo vzgojila slabiča, ki bo zahteval, da drugi zanj delajo in trpijo. Nikar ne mislimo, da bo tak razvajenček samo mora in nadloga za družbo. Prva žrtev bo mama sama. „Zelo na sruču zrase, zelo po sruču udari...“

Saj ne da smo zagovorniki špartanske vzgoje. Tisto: „Moj oče mi je dal roko, samo ko sem šel k vojakom...“ ina spet svoje senčne strani... toda danes je treba poudarjati, da svet drvi v mehužnost. Pobič more že zgodaj

gove žene ge. Marije roj. Glavič razveselila hčerka, ki je pri krstu v cerkvi Marije Kraljice dobila ime Norma Helena. Krstil jo je g. vikar Janez Petek, botrovala sta pa Rezka Glavič in Mirko Zbogor. Srečnima družinama naše čestitke.

Vsak teden ena

GOZDIČ JE ŽE ZELEN

Gozdič je že zelen,
travniki je razcveten,
ptički pod nebom
veselo pojo.

Ptički jaz vprašam vas,
al bo kaj skor pomlad,
al bo že skoraj
zelen pomlad?

Pomlad že prišla bo,
ko te na svet ne bo,
k'te bodo djali
v to črno zemljo.

Ptički lepo pojo,
rožice lepo cveto;
mojga veselja
nikol več ne bo.

Ljuba Mat' božja Ti,
tam s Svete gore,
troštaj Ti mene
in moje srce.

— Gradi Slovensko semenišče v Adrugé.

— Pritličje že stoji in služi svojim namenom.

— Pri dograditvi prvega nadstropja semenišče potrebuje tudi izdatne podpore Slovencev v Argentini.

— Za Vaše sinove gre in za bodočnost slovenstva v izseljenstvu.

SLOVENCIV ARGENTINI

BUENOS AIRES
Slovenski srednješolski tečaj v Buenos Airesu v letu 1963

V letu 1963 je Slovenski srednješolski tečaj v Buenos Airesu obsegal 3 letnike, v katerih je 10 profesorjev poučevalo 47 dijakov in dijakinj. V tečaj se je sicer vpisalo 53 fantov in deklet, pa vsi niso bili toliko vztrajni, da bi vzdržali do konca leta ter je tako končne izpite dočakalo 12 dijakov in 35 dijakinj. Vsi ti so ob koncu leta dobili spričevala.

Po letnikih so obiskovalci srednješolskega tečaja dosegli naslednje uspehe:

Prvi letnik je pripeljal do izpitov 5 dijakov in 20 dijakinj. S poveljnim uspehom (od štirih predmetov vsaj 3 poveljni in eden zadosten) je izdelalo 14 učencev. Z zadostnim uspehom (manj kakor trije poveljni redi in ostali zadostni) sta izdelala dva učenca. Z nezadostnim uspehom je opravilo izpite 6 učencev. (En nezadosten red.) Izdelali niso trije učenci (več kakor en nezadosten red). Dijaki, ki imajo en nezadosten red morajo pred vstopom v naslednji letnik tečaja polagati popravni izpit. Dijaki z dvema nezadostnima redoma pa morajo razred ponavljati.

Drugi letnik so opravili trije dijaki in 7 dijakinj. Vsi so se pri izpitih dobro odrezali. S poveljnim uspehom so izdelali štiri, z zadostnim pa 6 učencev.

Tretji letnik je to pot zadnjkrat stopil pred izpraševalno komisijo. Dvanajst

RAMOS MEJIA

V soboto, 4. aprila, je bil 3. občni zbor SFZ Ramos Mejia, katerega se je udeležilo 18 fantov. Po pozdravu in podanih poročilih je bil izvoljen naslednji odbor: predsednik Janez Čeč, tajnik Jože Cestnik, blagajnik Matjaž Maček, gospodar Niko Lazar, športni referent Franci Tomazin ter delegat za centralni odbor Janko Zakelj.

Po volitvah se je razvila živahna debata o programu za bodoče leto. Sklenjeno je tudi bilo, da se spremeni ime odseka iz „Odsek SFZ Ramos Mejia“ v „Odsek SFZ A. M. Slomšek“. Po kratkih, toda jedrnatih besedah predsednika Slomškovega doma g. Janeza Brule in duha misli g. dr. Starca, je bil s pesmija zaključen občni zbor.

Občni zbor krožka SDO Ramos Mejia

V nedeljo, 5. aprila t. l. so se zbrala dekleta v Slomškovem domu, da si izvolijo nov odbor. Predsednica Meta Erjavec je otvorila občni zbor, nakar so odbornice podala svoja poročila. Po razrešnici so sledile volitve. Z večino glasov je bila izvoljena naslednja lista:

Predsednica Meta Erjavec, podpredsednica Vladi Brula, tajnica Meta Maček, blagajničarka Lučka Potočnik, gospodinja Majda Babnik, ref. za petje Marija Fink in Marjana Homovc, ref. za šport Marjana Hribar in Cilka Cestnik, kulturna referentka in voditeljica naraščaja Milica Hribar, delegatkinja v centralni odbor Milica Hribar.

V drugem delu je duhovni vodja g. dr. A. Starc v lepi duhovni misli spomnil zbrana dekleta na potrebo duhovnega in duševnega življenja. S petjem in mnogimi načrti, katere so se obvezale izvršiti, so dekleta s pesmijo zaključile občni zbor krožka SDO v Ramos Mejii.

SAN JUSTO

Dekliški krožek SDO v San Justu je imel v soboto, 4. aprila t. l. svoj 2. občni zbor. Izvoljen je bil sledeči odbor:

Predsednica: Barbka Maček, tajnica: Majda Tomazin, blagajničarka: Marija Mehle, gospodinja: Tinka Urbančič, šport. referentka: Alenka Bras, kult. referentka: Marija Urbančič, delegatkinja: Alenka Jenko. Nadzorni odbor: Mici Modic in Pavla Kovač.

Izvoljena predsednica se je zahvalila za izkazano zaupanje in prosila za večje sodelovanje, predvsem kar se tiče rednega obiskovanja novih članic društvenih sestankov.

Roditeljski sestanek

Preteklo nedeljo smo imeli v Našem domu roditeljski sestanek staršev, ki pošiljajo svoje otroke v ta tečaj. Istočasno pa smo imeli tudi občni zbor šol. sveta tečaja F. Balantiča. Po poročilih odbornikov in voditeljice tečaja gđe. A. Klanjškeve, je spregovoril katehet tečaja g. Novak France. V svojem govoru je pozival na edinstvo med Slovenci tako po domovih, kot v centralni povezavi. Opozoril je na razkroj sil med slov. skupnostjo, kajti pojavili so se ljudje, ki „hočejo imeti med nami dve stranki.“ Gotovo je to nezdrav pojav, ki mnogo vpliva na našo slovensko bodočnost v begunstvu. Te ljudi je treba izolirati, mi pa se moramo povezati med sabo okoli naših duhovnih in svetnih voditeljev, ki stremijo za našo lepšo bodočnost. Po govoru, ki so ga navzoči sprejeli z navdušenim ploskanjem, so sledile volitve novega odbora, ki se je na prvi seji formiral takole: Predsednik: R. Bras, podpredsednik Malovrh A., tajnik S. Belič, blagajnik J. Markovič, gospodar ga. L. Lipušček in odbornika ga. Zakrajšek in g. Marinišek.

PO ŠPORTNEM SVETU

Slovenski rekorder v skoku v višino Branko Vivod je preskočil v zaprti dvorani 2,05 m.

Na svetovnem prvenstvu v hitrostnem drsanju, ki je bilo 16. februarja na švedskem, je olimpijska prvakinja Skoblikova ponovila svoj uspeh in spet osvojila 4 zlate medalje: na 500, 1000, 1500 in 3000 m.

Spomladanski del jugoslovanskega nogometnega prvenstva se je pričel v začetku marca. V prvi ligi po 16. kolu še vedno vodi Rdeča zvezda z 20 točkami pred Beogradom in Dinamom iz Zagreba, ki imata 19 točk. Zadnja je Trešnjevka iz Zagreba z 9 točkami pred zadnji pa Hajduk z 12.

V drugi ligi je Mariboru v Pulju uspelo dobiti samo točko, čeprav so računali na zmago. Maribor je tretji z 20 točkami, šest več pa ima Zagreb. Ljubljanska Olimpija je v Šibeniku izgubila z 1:2 in je na petem mestu z 18 točkami.

Na V. svetovnem prvenstvu v malem rokometu, ki je bilo v Pragi, Bratislavi, Pardubicah in Gotvaldovem v ČSSR je nastopilo v štirih skupinah 16 držav. V finalne tekme so se uvrstile Zah. Nemčija, Island, ČSSR, Romunija, Švedska, Danska in ZSSR. Jugoslavija mora igrati odločilno te. o z Vzh. Nemčijo, izpadle pa so ZDA, Egipt, Švica, Francija, Norveška in Japonska.

Dosedanji prvaki: 1938: Nemčija, 1954: Švedska, 1958: Švedska, 1961: Romunija. Jugoslavija se je uvrstila v finale samo leta 1958, ko je zasedla 8. mesto.

Na vsakoletni kolesarski dirki „Po Sardiniji“ je zmagal Italijan Adorni, drugi je bil Silverberg (Hol.). Znani kolesarji Rik van Looy (Belg.) je izstopil pred koncem, Plankaert je bil šele 30., Spanec Suarez pa 24.

Na smučiških Popove Sapke v Macedoniji je bilo 8. marca zaključeno jugoslovansko prvenstvo v alpskih disciplinah. Na prvih 20. mestih so sami Slovenci, kar zgovorno priča o premoči slovenskih smučarjev. Edino v slalomu se je na 9. mesto uvrstil Refijkaj iz Titova. Naslov državnega prvaka v alpskih disciplinah si je osvojil A. Klinar iz Jesenic, ki je bil prvi v smuku, drugi je osvojil le naslov prvaka v veleslalomu, in šesti v veleslalomu, A. Soklič iz Tržiča je zmagal v slalomu, bil tretji v smuku in 12. v veleslalomu. Olimpijec Peter Lakota ni imel sreče in je osvojil le naslov prvaka v veleslalomu, v slalomu pa je bil diskvalificiran; razen njega je bilo diskvalificiranih še več najboljših smučarjev.

OBVESTILA

Dijakinje! Občni zbor DIO bo v soboto, 11. aprila ob 15. v Slovenski hiši.

V nedeljo dne 12. aprila bo v Našem domu v San Justu ob 10 redni letni občni zbor zadruge „Naš dom“. Za vse članke je udeležba obvezna.

Sestanek naraščajnic SDO v San Martinu bo 12. aprila ob 10.30. Govorila bo gđc. Katica Kovač. Vabljeni.

Društvo Slovenska vas pripravlja za nedeljo, 12. aprila prireditve ob 11. obletnici obstoja društva. Krajevne organizacije so za to slovesnost pripravile športni in družabni program, ki bo na društvenem igrišču. Društvo bavi vse prijatelje in znance na slavje. V slučaju slabega vremena bo prireditve ob 15. v dvorani s prirejenim programom. Dobiček prireditve je namenjen za plačevanje tlaka ob športnem igrišču.

Zvezni občni zbor Slovenske deklishe organizacije (SDO) bo v nedeljo, 12. aprila po mladinski sv. maši.

Občni zbor SFZ San Martín bo v nedeljo, 12. aprila po sv. maši v Slovenskem domu.

Filozofski tečaj Slov. kat. akad. društva se bo začel v soboto, 18. aprila, ob 19 v Slovenski hiši. Vabljeni vsi akademiki. Odbor.

„Koncil in svetovni problem“ je naslov aktualnega predavanja prvega prosvetnega večera Slomškovega doma. Predaval bo znani časnikar in pisatelj Ruda Jurčec, ki bo orisal med drugim tudi novo taktiko komunizma do Cerkev. Večer bo v soboto, 18. aprila, ob pol 8.

Dekleta SDO Ramos Mejia! Ne pozabite na trening v namiznem tenisu ob sobotah ob 18.30.

Zahvalna sv. maša ob desetletnici obstoja Slov. kulturne akcije bo v nedeljo, 26. t. m. ob pol 10 v kapeli slovenske hiše.

Narodne noše pozor! 26. aprila bo v Slomškovem domu proslava 15-letnega jubileja zbiranja in prosvetnega življenja. Udeležite se slavja v narodnem oblačilu!

Slomškov dom pričinja novo sezono prosvetnega dela. Vse rojake od blizu in daleč vabimo, da se prosvetnih prireditelj udeležujejo v čim lepšem številu. Predvideni so redni in izredni prosvetni večeri, približno dvakrat mesečno.

G. Gabrijel Potočnik iz San Martina je daroval slovenskemu srednješolskemu tečaju velik stenski zemljevid Evrope. Izredno lepo tiskana geografska karta bo pomagala dijakom, da si bodo laže predstavljali lego in položaj Slovenije v Evropi in svetu. G. Potočniku iskren Bog plačaj! Vodstvo tečaja.

Akademija na prostem je na popoldanskem programu proslave tretje obletnice Slov. doma v San Martinu. Na proslavi bodo s svojimi izbranimi točkami nastopile vse sanmartinske organizacije, gojenci šolskega tečaja, pevski zbori, mladinski orkester itd.

Družabna pravda sporoča: Veliko tovarniško podjetje išče strojne inženirje in tehnične ter vajenca za svojo klišarno. Službo iščejo: tekstilni mojster, metalurški delavec, več uradnikov, tekstilna delavka in krovec. Informacije: g. Janez Šest, tel. 21-3292.

Romanje v Lanús je predstavljeno. Upravni odbor Slomškovega doma obvešča svoje članstvo, da je romanje radi predstavljeno Slov. dne predstavljeno.

Občni zbor Družabne pravde bo dne 1. maja na praznik sv. Jožefa Delavca v Slovenski hiši na Ramón Falconu.

Slovenski dom v Carapachayu bo praznoval svojo 4. obletnico v nedeljo, 3. maja, s celodnevним programom, na kar opozarjamo vse prijatelje iz bližnje in daljne okolice.

Smrt preži na vsakem koraku, ne vemo ne ure ne dneva. Olajšaj svojim dragim teške ure ob smrti. Postani član društva ZEDINJENA SLOVENIJA, da si s skromnim mesečnim prispevkom zagotoviš posmrtnino. Uradne ure: razen torška od 16—20, v nedeljo od 10.30—12.

Če iščete posojila, ali bi radi naložili svoje prihranke, obrnite se na SLOVENSKO HRANILNICO, z. z. o. z., Avda. San Martín 263/1 desno; uradne ure ob sobotah od 16 od 20.

Ugodna posojila — varne naložbe — točna izplačila!

Slovenski orkester

TRIGLAV JAZZ

vabi vso slovensko mladino in starše na

MLADINSKI DRUŽABNI VEČER

v soboto, dne 11. aprila 1964 ob 20 v prostorih NASEGA DOMA v San Justu. Začetek ob napovedani uri.

Slovenski dom v San Martinu

PROSLAVA TRETJE OBLETNICE
BLAGOSLOVITVE DOMA

bo v nedeljo, 19. aprila t. l. v vseh prostorih doma

Spored:

Na predvečer, v soboto 18. aprila ob 20: šahovska tekma med moštvoma Slovenske vasi v Lanusu in Slovenskega doma v San Martinu

V nedeljo dopoldne 19. aprila ob 11: sv. maša na športnem prostoru Nato: tekma v balinanju med moštvoma Slovenskega doma v Carapachayu in Slovenskega doma v San Martinu; Kosilo

Popoldne ob 15: velika

Akademija

pri kateri sodelujejo vse sanmartinske organizacije

Po akademiji prosta zabava, pri kateri sodeluje

„MOULIN ROUGE“

SLOVENSKI DOM V CARAPACHAY-u
praznuje 4. obletnico v nedeljo, 3. majaOb 11.30 sveta maša v Domu,
Po sveti maši kosilo.

Ob 13.— balinsko tekmovanje z moštvom iz San Martina.

Ob 14.30 kulturni in pevski nastop mladine šolskega tečaja, fantovskega odseka in deklishega krožka.

Družabni del ob zvokih orkestra MOULIN ROUGE.

Lepo vabljeni!

Slovenska srenja v Ramos Mejii in okolici slavi petnajstletnico svojega zbiranja in versko-kulturnega delovanja. Celodnevna proslava bo v nedeljo, 26. aprila, v Slomškavem domu. Pričetek ob 11 s sveto mašo in pestrnim popoldanskim kulturno-družabnim programom Vse rojake vabi

PRIPRAVLJALNI ODBOR

1949

1964

ADVOKAT

DR. JOŽE LOZAR

Tucumán 1438
T. E. 46-5458 in 40-5353
planta baja ofic. 2

HOTEL TIROL

(bivši hotel „Primavera“)
vam nudi lepe sobe s kopalnico,
centralno kurjavo, garaža

MAKS in ZORA RANČNIK

MAR DEL PLATA

Mitre 2024 T. E. 2-8425
Hotel je odprt vse letoMIZARSKEGA
MOJSTRAali vsaj dobro izvežbanega mizarja
išče mizarska delavnica in tvornica
„Cortinas de enrollar“ v mestu
Esquel, prov. Chubut

Poleg dobre začetne plače tudi udeležba na prodaji. Zaradi stanovanjskih težav je zaenkrat položaj ugodnejši za samca.

Informacije in prijave v upravi
Svobodne Slovenije.Recreo Europa de Rivtár y Rivtár
Hnos., Río Carapachay, Tigre, telefon
749-0589, vedno na razpolago tudi za
Slovence.

ESLOVENIA LIBRE

Editor responsable: Milos Stare

Redactor: José Kroselj

Redacción y Administración:
Ramón Falcón 4158, Buenos Aires
T. E. 69-9503
ArgentinaFRANQUEO PAGADO
Concesión N° 5775TARIFA REDUCIDA
Concesión N 3224Registro Nacional de la Propiedad
Intellectual No. 770.902Naročnina Svobodne Slovenije za leto
1964: za Argentino \$ 800,—; za Severno
Ameriko in Kanado 7 dolarjev, za
pošiljanje z letalsko pošto 12 dolarjev.
Talleres Gráficos Vilko S. R. L., Estados
Unidos 425, Bs. Aires. T. E. 33-7213Tečaj valut v Bs. Airesu v torek,
7. aprila 1964. Prodajna cena:
1 USA dolar m\$N 137,20
1 angleški funt „ 384,—
100 italijanskih lir „ 21,97
100 avstr. šilingov „ 533,—
100 nemških mark „ 3.452,25

JAVNI NOTAR

Francisco Raúl Cascante

Escribano Público

Pta. baja, ofic. 2.

Cangallo 1642

T. E. 35-8827 Buenos Aires

NEDELJA 12. APRILA

11. OBLETNICA DRUŠTVA SLOVENSKA VAS

Ob 9.30 skupna maša po namenu društva

Ob 10.30 nogomet: SFZ Lanús — SFZ Morón

Ob 14: odbojka

V pozdrav gostom zapoje Mladinski pevski zbor. — Telovadni nastopi
naše šolske mladine — Družabne igre — PrigrizekV slučaju slabega vremena bo prireditve ob 15. uri s prirejenim
programom v dvorani.

Dobiček je namenjen za kritje stroškov tlaka ob igrišču.

Vabi Društvo Slovenska vas

Zaradi slabega vremena, se v nedeljo dne 5. aprila popoldanski spored

IX. slovenskega dne

pod geslom

Gor čez izaro

ni mogel vršiti. V sporazumu z društvom Slovenska vas, bo njegova
izvedba v nedeljo dne 12. aprila t. l. na Pristavi v Moronu.

Spored:

Ob 15.30 pozdravni nagovor predsednika društva Zedinjena Slovenija
g. Božidarja Finka.

Nato: Belokranjski pozdrav slavnostnemu dnevju.

Prikaz ustoličenja koroškega kneza ob sodelovanju narodnih
noš in občinstva. Režira g. Ivan Oven.

Gorenjci počaste novoustoličenega kneza z narodnim plesom.

Narodne plesne izjave Folklorna skupina SDO in SFZ San Justo
pod vodstvom gđe. Betke MačekIzbrana in okusna jedila. Izbira alkoholnih in brezalkoholnih pijač.
Raznoterosti po štantih. Vešča postrežba. Čisti dobiček namenjen
potrebni rojakom, zato: „Odpri srce, odpri roke...!“

VABIMO K OBILNI UDELEŽBI V NARODNIH NOŠAH!

ZEDINJENA SLOVENIJA, DRUŠTVA IN DOMOVI

ARBITER

SPLOŠNA PRAVNA PISARNA

Obravnava sledeče probleme:

POKOJNINE: posebna specializacija v pripravi potrebnih dokumen-
tov. Zastopstvo pri vseh pokojninskih inštitutih. Sodniški po-
stoppek v slučaju odklonitve.NABAVA OSEBNIH DOKUMENTOV: Rojstni in poročni list, spre-
menitev priimka, državljanstvo itd....DAVKI: Opozarjamo vse trgovce in industrijalce na čimprejšnjo
ureditev dohodninskega davka: Impuesto a los Réditos zaradi
stroge inšpekcije in neobhodne potrebnosti številke.

NOTARSKI PREPISI: (Izključno popoldne).

DELAJSKI PROBLEMI: Odškodnina zaradi odslovitve, bolezni,
smrti ali nesreče pri delu.RAZNOVRSTNE SODNIŠKE RAZPRAVE: (Desalojos, sucesiones,
separación legal, cobro ejecutivo de cheques, pagarés, prendas
y otros...)

Vodstvo: FRANCE KNAVS

URADNE URE:

Dopoldne: 10—13 hs.
24 noviembre 445, Cap.
(alt. Rivadavia 3100)
T. E.: 97-3612Popoldne: 17,30—19,30 hs.
Avda. de Mayo 560, 2º p., Cap.
Escribanía Zavala
T. E.: 33-2486, 30-0067